

Vergaderjaar 1993–1994

23 602

Wijziging van de Wet algemene regels herindeling, de Gemeentewet en de Wet op het basisonderwijs

Nr. 5

VERSLAG

Vastgesteld 14 maart 1994

De vaste Commissie voor Binnenlandse Zaken¹, belast met het voorbereidend onderzoek, heeft de eer van haar bevindingen als volgt verslag uit te brengen.

Onder het voorbehoud dat de regering de gestelde vragen tijdig heeft beantwoord, acht de commissie de openbare behandeling voldoende voorbereid.

1. Inleiding

De leden van de fracties van CDA, PvdA en D66 hadden kennisgenomen van het wetsvoorstel.

De leden van de CDA-fractie hadden naar aanleiding van de mogelijke fusie van de gemeenten Hengelo en Enschede geconstateerd dat er op het punt van het vaststellen van de ontwerp-herindelingsregeling en de daarna te volgen procedure wellicht tegenstrijdige bepalingen zijn in de Gemeentewet en de Wet algemene regels herindeling. De Gemeentewet bepaalt dat de ontwerp-regeling wordt vastgesteld door provinciale staten, en vervolgens ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de minister (artikel 279 e.v.). Artikel 3 Wet Arhi bepaalt dat twee of meer gemeenten bij gelijkkluidend besluit een ontwerp-regeling kunnen vaststellen tot samenvoeging van hun gemeenten. Deze voorziening zit niet in de nieuwe Gemeentewet.

Deze leden vroegen of de regering zich deze tegenstrijdigheid bewust is. Welke procedure moet worden gevolgd?

De leden van de fractie van de PvdA konden zich vinden in het wetsvoorstel. Zij wensten echter opheldering over het volgende.

Het wetsvoorstel bevat ook een voorstel tot wijziging van de Wet op het basisonderwijs. Het was deze leden opgevallen dat het wetsvoorstel alleen was ondertekend door de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken. Waarom heeft de Minister van Onderwijs en Wetenschappen niet mede-ondertekend?

Bij eerste beschouwing konden ook de leden van de fractie van D66 zich vinden in de voorgestelde wetswijzigingen, die voor een deel een technisch karakter dragen. Alvorens echter een definitief oordeel te

¹ Samenstelling:

Leden: Stoffelen PvdA, Mateman (CDA), Niessen (PvdA), V. A. M. van der Burg (CDA), voorzitter, Wiebenga (VVD), Van der Heijden (CDA), Franssen (VVD), ondervoorzitter, Willems (GroenLinks), Kohnstamm (D66), De Cloe (PvdA), J. T. van den Berg (SGP), Koetje (CDA), Van Otterloo (PvdA), Scheltema-de Nie (D66), Schoots (PvdA), Kalsbeek-Jasperse (PvdA), Zijlstra (PvdA), Bijleveld-Schouten (CDA), Hillen (CDA), Leers (CDA), Van der Hoeven (CDA), Van Heemst (PvdA) en Verbugt (VVD).

Piv. leden: Achttienribbe-Buijs (PvdA), Tegelaar-Boonacker (CDA), M. M. van der Burg (PvdA), Soutendijk-van Appeldoorn (CDA), Korthals (VVD), vacature CDA, Jorritsma-Lebbink (VVD), Lankhorst (GroenLinks), Yberna (D66), Apostolou (PvdA), Schutte (GPV), Willemse-van der Ploeg (CDA), Van Nieuwenhoven (PvdA), Versnel-Schmitz (D66), Van Rijn-Vellekoop (PvdA), Leerling (RPF), Castricum (PvdA), De Hoop Scheffer (CDA), Van Dijk (CDA), Hermes (CDA), Koffeman (CDA), Jurgens (PvdA) en Van Erp (VVD).

kunnen vellen, hadden deze leden op een enkel onderdeel behoefte aan een nadere toelichting.

2. De verrekening tussen gemeenten (Artikel I, onderdelen C en D)

De noodzaak van de voorgestelde wijzigingen van artikel 50 en 51 van de Wet Arhi komt volgens de regering voort uit de op dit punt ontstane jurisprudentie. De jurisprudentie zou aan deze wetsbepalingen een uitleg geven die weliswaar niet in strijd is met de letter van de wet, maar die niet overeenkomt met de wens van de wetgever. In die jurisprudentie wordt de algemene reserve niet bij de verrekening betrokken.

De leden van de D66-fractie misten hier een concrete verwijzing naar de bedoelde jurisprudentie. Naar welke uitspraken van de Kroon wordt hier verwezen? Wat waren de overwegingen van de Kroon om genoemde artikelen niet overeenkomstig de wens van de wetgever te interpreteren?

Voorgesteld wordt uitdrukkelijk in de wet de mogelijkheid te creëren dat ook de algemene reserves bij de verrekening worden betrokken. De billijkheid kan dit vereisen, aldus de regering. Met de Raad voor de Gemeentefinanciën waren de leden van de D66-fractie van mening dat de toelichting hier toch wat abstract blijft. Kan de regering situaties beschrijven waarin naar haar oordeel de billijkheid vereist dat ook de algemene reserves bij de verrekening worden betrokken?

Ook de leden van de CDA-fractie vroegen nadere uitleg van de term «billijkheid».

In de memorie van toelichting wordt gesproken over de «totale, positieve en negatieve, financiële gevolgen voor de gemeenten die bij de wijziging zijn betrokken». Kan de regering aangeven, zo vroegen deze leden, welke financiële gevolgen voor een gemeente nog acceptabel worden geacht?

De voorzitter van de commissie,
V. A. M. van der Burg

De griffier,
Pauw